

1. Доброчесність та етика в бізнесі. Серія університетських модулів: Доброчесність та етика Організація Націй. Відень, 2021. 30 с.
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції. Документ 995_c16 від 18.10.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text.
3. Семикіна М., Журило І., Дмитришин Б., Запирченко Л., Савеленко Г. Доброчесність та соціальна відповідальність підприємців в контексті конкурентоспроможності торговельного та ресторанного бізнесу. Академічні візії. Вип. 40. 2025. С. 1-12.
4. Офіційний веб-сайт Organisation for Economic Co-operation and Development. <https://www.oecd.or>.

Зубар Іван Валерійович

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Гелетко Андрій Петрович

здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

**КОМПЛАЄНС-МЕНЕДЖМЕНТ
ЯК ОСНОВА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ**

Кожне підприємство, будучи невід'ємною частиною суспільства, несе відповідальність за дотримання сформованих у суспільстві правил поведінки. Як наслідок, зростає кількість керівників, які усвідомлюють необхідність впровадження комплексного підходу до моніторингу та оцінки відповідності стратегій, що реалізуються, відповідно існуючим нормам та стандартам. Складається визначення комплаєнс-менеджменту як невід'ємного елементу системи управління підприємства, який забезпечує достатню впевненість у відсутності порушень вимог та дозволяє запобігти притягнення до відповідальності. Організаціям, які прагнуть бути успішними в довгостроковій перспективі, необхідно встановити та підтримувати культуру комплаєнс-менеджменту, враховуючи потреби та очікування зацікавлених сторін. Таким чином, комплаєнс є не лише основою, але й можливістю для успішної та сталої організації [3].

Вітчизняні науковці все частіше акцентують увагу на тому, що комплаєнс не обмежується забезпеченням відповідності імперативним правовим нормам. Комплаєнс також має бути спрямований на забезпечення дотримання етичних та інших норм для підтримки ділової репутації та створення сприятливого середовища ведення бізнесу («етичний

комплаєнс»). У квітні 2021 року Міжнародна організація по стандартизації (ISO) прийняла новий стандарт в області комплаєнсу – ISO 37301:2021 «Система управління відповідністю». Головна відмінність нового Стандарту 37301 від попередника, полягає в тому, що новий документ не тільки визначає керівні вказівки та рекомендовані практики щодо впровадження підприємствами ефективних комплаєнс-програм, але й містить вимоги до таких програм та посібник із застосуванням вимог [2].

Впровадження ISO 37301 дозволяє організаціям будувати надійну систему комплаєнс-менеджменту, що забезпечує дотримання законодавства та нормативних вимог, підвищує ефективність управління ризиками та сприяє формуванню етичної та відповідальної корпоративної культури. Серед основних цілей зазначеної інституції варто відзначити:

Забезпечення відповідності – допомагає організаціям дотримуватися законодавчих вимог, регуляторних норм, а також внутрішніх політик і стандартів;

Підтримка етичної культури – сприяє розвитку етичної культури в організації, що знижує ризик правопорушень та підвищує довіру з боку зацікавлених сторін;

Управління ризиками – допомагає виявляти, оцінювати та зменшувати ризики, пов'язані з невідповідністю нормативним вимогам;

Безперервне вдосконалення – створює механізми для постійного вдосконалення процесів комплаєнсу та адаптації до змін у регуляторному середовищі.

Система комплаєнс менеджменту – це набір процесів, призначених для забезпечення відповідності організації всім застосовним законам, нормам і кодексам поведінки. У зв'язку з постійними змінами законів і нормативних актів у різних країнах і регіонах, необхідно постійно отримувати актуальні положення. Ефективний комплаєнс-менеджмент дає змогу визначити відповідні вимоги, забезпечити відповідність у всій організації, а також контролювати й оптимізувати відповідність [1].

Отже, комплаєнс-менеджмент, як основа управлінської діяльності бізнесу дозволяє розвивати та поширювати позитивну культуру та ефективне і надійне управління ризиками, що надає організації, ряд переваг: покращення можливостей для бізнесу та стійкість; захист і підвищення репутації та довіри до організації; врахування очікувань зацікавлених сторін; демонстрація зобов'язань організації щодо ефективного та результативного управління ризиками відповідності; підвищення довіри третіх сторін до спроможності організації досягти стійкого успіху; мінімізація ризику виникнення порушення з відповідними витратами та репутаційною шкодою.

Список використаних джерел

1. ISO 37301:2021(en) Compliance management systems – Requirements with guidance for use. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/ru/#iso:std:iso:37301:ed-1:v1:en>

2. Вікторія фон Розен. Комплаєнс і комплаєнс-ризик в контексті питань корпоративної відповідальності та корпоративного управління (окремі аспекти зарубіжної практики). Галицький економічний вісник. 2020. №4 (65). С. 246–253. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/65/883.pdf>.

3. Луньова В. А. Впровадження функцій комплаєнс-менеджменту для зростання прозорості бізнесу підприємств. Економіка та суспільство. Вип. 56. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3086/3009>.

Зубар Іван Валерійович

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,

Пацан Марія Михайлівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

**МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ:
СТВОРЕННЯ АДАПТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАТФОРМ**

Менеджмент освітніх інновацій є ключовим елементом розвитку сучасного суспільства, адже інтеграція цифрових технологій сприяє покращенню доступності та якості навчання. Теоретико-методологічними засадами менеджменту освітніх інновацій є сучасні тенденції, закони й закономірності, наукові підходи й принципи, зміст, технології, що визначаються пріоритетними в управлінні закладами освіти в умовах здійснення інноваційної діяльності. Наукові основи менеджменту освітніх інновацій використовуються в тих організаціях, де намагаються досягти максимально ефективних результатів при мінімальних витратах [4].

Відповідно до законодавчої бази, освітня інновація – це вперше створені, вдосконалені освітні, навчальні, виховні, управлінські системи, їх компоненти, що мають істотно поліпшити результати освітньої діяльності (Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності). Одним із провідних інноваційних напрямів є впровадження адаптивних навчальних платформ, які дозволяють створювати персоналізовані траєкторії навчання на основі аналізу даних учнів. Це нововведення вимагає чіткого менеджменту, зокрема в аспектах технічного впровадження, фінансування та підготовки кадрів [1].

У світлі концепції адаптивних навчальних платформ варто відзначити, що такі платформи використовують технології штучного інтелекту, щоб автоматично адаптувати навчальний процес до потреб кожного студента.